

Jak Polacy dzielą Niemców

Raport Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych pokazuje, że o ile obraz Niemców wśród Polaków się ostatnio pogorszył, to Niemcy o Polakach zawsze byli kiepskiego zdania. Co ciekawe to mieszkańcy zachodnich landów częściej ufają stereotypom o Polakach niż ci ze wschodu – pisze Marek A. Cichocki w nowym felietonie na łamach „Rzeczpospolitej”.

Komentatorzy spraw polsko-niemieckich zaczęli ostatnio uderzać w alarmistyczne tony, gdyż kolejne badania opinii publicznej w Polsce pokazują coraz bardziej krytyczny stosunek do naszego zachodniego sąsiada. Jedni zapewne za ten pogarszający się w Polsce obraz Niemiec będą obarczać antyniemiecką retorykę obecnego polskiego rządu. Inni jednak przytomnie zwrócą uwagę, że krytyczna ocena Niemiec przez Polaków ma swą przyczynę głównie w polityce, jaką Berlin prowadził wobec Rosji (Nord Stream), jak kluczył w sprawie pomocy Ukrainie, jak zbył kwestię zadośćuczynienia za straty wojenne w Polsce, wreszcie – jak stanowczo zaczął krytykować pojawienie się po polskiej stronie dużych projektów infrastrukturalnych, takich jak rozbudowa portu w Świnoujściu czy budowa elektrowni atomowych.

Pogorszenie się obrazu Niemiec w oczach Polaków jest faktem. Warto jednak przypomnieć, że i tak ten obraz jest znacznie pozytywniejszy niż to, co Niemcy sądzą o Polakach. Ta dysproporcja we wzajemnym postrzeganiu utrzymuje się zresztą od trzech dekad. Polacy zawsze

myśleli lepiej o Niemcach niż Niemcy o Polakach. O tym niemieckim patrzeniu na nas można dowiedzieć się teraz więcej dzięki doskonałym badaniom opublikowanym przez Polski Instytut Spraw Międzynarodowych.

Dwie kwestie rzucają się w oczy. Z badań wynika, że istnieje silna różnica w postrzeganiu Polski między zachodnimi i wschodnimi Niemcami, która wcale nie pokrywa się z panującym wciąż u nas stereotypem byłej NRD. Niemcy z zachodu najczęściej nie znają Polski z autopsji, wiedzę o niej czerpią z mediów i trzymają się starych stereotypów kulturowych. Inaczej Niemcy ze wschodu, którzy często do Polski jeżdżą, znają polskie realia i nie ufają własnym mediom.

Druga kwestia to znaczenie kultury. Zwykle w relacjach polsko-niemieckich zwracamy uwagę na gospodarkę, na wymianę handlową. Ale badania pokazują, że w niemieckim postrzeganiu Polski wciąż dominuje kultura i zakorzenione w niej stereotypy. Co znaczące, nie dotyczy to tylko stosunku do nas, bowiem ponad połowa pytaných stwierdza, że spośród sąsiadów Niemiec Czesi i Polacy są prawie w tym samym stopniu obcy kulturowo (56 proc. i 52 proc.) – Francuzów wymienia 23 proc., a Duńczyków – 18 proc.

Marek A. Cichocki

Felieton ukazał się w dzienniku „Rzeczpospolita”

Przeczytaj inne felietony Marka A. Cichockiego ukazujące się w „Rzeczpospolitej”

